

РЕШЕНИЕ

№ 60

гр. Кюстендил, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ваня Др. Богоева

Членове: Евгения Хр. Стамова
Веселина Д. Джонева

при участието на секретаря Вергиния Хр. Бараклийска
като разгледа докладваното от Веселина Д. Джонева Въззивно гражданско дело № 20221500500284 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава Двадесета „Въззивно обжалване“, чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Делото е образувано по въззивна жалба с вх.№2125/26.01.2022г., подадена от Д. Е. П., с ЕГН *****, с постоянен адрес в *****, чрез пълномощника му адв.Р. К., с адрес *****, насочена против решение №100 от 15.02.2022г. на Районен съд – Кюстендил, постановено по гр.д. №1832/2021г. по описа на същия съд.

С обжалвания първоинстанционен съдебен акт Районен съд – Кюстендил е: предоставил упражняването на родителските права по отношение на малолетното дете Б.Д. П., с ЕГН *****, на неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, с адрес в *****; определил е местоживеенето на малолетното дете Б.Д. П. при неговата майка М. Т. Й. на посочения адрес на същата; определил е режим на лични отношения на бащата Д. Е. П. с детето Б.Д. П., както следва: до навършване на тригодишна възраст на детето - всяка първа, втора и четвърта събота и неделя от месеца за времето от 16ч. до 19ч. в присъствието на майката М. Й., в нейния дом или в близост до него, а след навършване на тригодишна възраст на детето – 1/ от 18 часа – всеки първи, трети и пети петък от месеца (когато има такъв в месеца) до 18ч. в неделя на същата седмица с преспиване; 2/ четири седмици, но не последователни, през лятото – месеците юни, юли и август, по време, което не съвпада с платения годишен отпуск на майката, като майката до 30 април уведоми ответника кога ще ползва отпуска си, в противен случай той да определи летния период, в който ще взема детето и затова да уведоми писмено майката до 31 май на съответната година; 3/ през нечетните години бащата да взема детето при себе си за официалните празници: Трети март, Гергьовден, Деня на съединението и Коледа,

включващо Бъдни вечер и Рождество Христово, като взима детето в 18ч. в деня преди посочените празници до 18ч. в деня след празника, с изключение на Коледа, когато да връща детето до 20ч. на 28 декември; 4/ през четните години бащата да взима детето по време на следните официални празници: Великден (от Велики петък до понеделник, които в съответната година са определени за празнуването му), Първи май, Двадесет и четвърти май, Денят на независимостта и Нова година, като взима детето в 18ч. в деня преди посочените празници, до 18ч. в деня след празника, с изключение на Нова година, когато бащата да взема детето в 16ч. на 28 декември и го връща до 18ч. на 2 януари; 5/ независимо от горепосоченото Д. П. се задължава да не възпрепятства присъствието на детето в дома на майката за целите денонощия на датите 04.09. и 01.02., които са рождените дни на бабата и дядото на детето по майчина линия, дори и в случаите, когато тези дати съвпадат с дни за контакти между него и детето, като за осъществяване режима на лични контакти между бащата и детето след навършване на тригодишната му възраст Д. П. да взима детето от дома на майката и да го връща при нея; осъдил е Д. Е. П. да заплаща на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, месечна издръжка в размер на 230.00 лева, считано от датата на депозиране на исковата молба – 17.09.2021г., до настъпването на основания, водещи до нейното изменяване или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка просрочена месечна вноска, платима до 5-о число на месеца, за който се дължи, като претенцията до пълния предявен размер от 250.00 лева месечно е оставил без уважение; осъдил е Д. Е. П. да заплати на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, издръжка за минало време за периода от 11.09.2021г. до 16.09.2021г., в общ размер на 46.00 лева, ведно със законната лихва от дата на депозиране на исковата молба в съда – 17.09.2021г., до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлил искането за разликата над уважения месечен размер на издръжката до претендираните 250 лева месечна издръжка; дал е разрешение, заместващо съгласието на бащата Д. Е. П. за издаване на паспорт за задгранично пътуване на сина му Б.Д. П., действащ чрез неговата майка М. Т. Й., както и е дал разрешение, заместващо съгласието на бащата, синът му Б.Д. П., с ЕГН *****, да пътува, придружаван от своята майка и законен представител – М. Т. Й., с ЕГН *****, извън пределите на Република България до Гърция и Румъния за срок от 5 години, без ограничение в броя на пътуванията в този период, като е отказал даване на разрешение детето да пътува до останалите поискани държави-членки на Европейския съюз и Обединено Кралство Великобритания. С решението съдът е разпределил и отговорността за разноски, както и е допуснал предварително изпълнение на същото, в частта за присъдената издръжка.

С подадената от Д. П. въззивна жалба първоинстанционното решение се обжалва в следните части: 1/ в частта, в която съдът е определил режим на лични отношения на бащата Д. Е. П. с детето Б.Д. П. до навършване на тригодишната му възраст - всяка първа, втора и четвърта събота и неделя от месеца за времето от 16ч. до 19ч. в присъствието на майката М. Й., в нейния дом или в близост до него, с оплакване за неправилност само по отношение на часовия диапазон, с оглед местоживеенето на бащата в гр.С.З. и затруднението, което така определеното време би създавало с оглед пътуването му; в тази част се моли решението да бъде отменено и да бъде определен часови диапазон за осъществяване на личните отношения във времето от 11.00 часа до 14.00 часа; 2/ в частта, в която съдът е дал разрешение заместващо съгласието на бащата Д. Е. П. за издаване на паспорт за задгранично пътуване на сина му Б.Д. П., както и 3/ в частта, в която съдът е дал разрешение, заместващо съгласието на бащата, синът му Б.Д. П., да пътува, придружаван от своята майка, извън пределите на Република България до Гърция и Румъния за срок от 5 години, без ограничение в броя на пътуванията в този период. В последните две части се прави оплакване за неправилност и незаконосъобразност на решението, като постановено в нарушение на интересите на детето и бащата, с доводи, че решението не държи сметка за ниската възраст на детето; необходимостта детето да пребивава по местоживеене, в близост

до педиатър; за липсата на доказателства за наличие на причини за осъществяване на тези пътувания зад граница; опасността при осъществяването им детето да не е в състояние да осъществява контакти с бащата, както и майката, заедно с детето да напусне трайно страната, осъществявайки заканите си в този смисъл. Моли се отмяна на решението в тези части и постановяване на такова, с което исковете да бъдат отхвърлени. В частта относно определения от съда режим на лични отношения след навършване на три годишна възраст на детето се моли въззивният съд да определи, че детето ще може да остава при бащата и в дните, в които неговите баба и дядо по бащина линия, както и сестрите на неговия баща имат рождени дни – конкретните дати са посочени във въззивната жалба.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от насрещната страна М. Т. Й., подаден чрез пълномощника й адв.Г.М. от АК-Кюстендил, в който се изразява становище за неоснователност на депозираната въззивна жалба, а първоинстанционното решение в обжалваните части се приема за правилно, надлежно мотивирано и съобразено с доказателствата по делото, поради което се моли да бъде потвърдено и в полза на въззиваемата да се присъдят разноски за въззивната инстанция. Счита се, че предложените промени в определения от КнРС режим на лични отношения не биха били в интерес на детето, тъй като часовият диапазон – от 11.00 до 14.00 часа, в който жалбоподателят предлага да осъществява контакти с детето до навършване на тригодишната му възраст обхваща времето на обедното му хранене и следобеден сън. По отношение на останалата част от жалбата се възразява, че липсват доказателства за съществуваща опасност при осъществяване на пътуванията в чужбина майката да осуети контактите на детето с бащата, като се акцентира на съществуващите международноправни механизми в държавите-членки на ЕС и Кралство Великобритания, създаващи гаранция за изпълнението на съдебното решение на българския съд.

В срока по чл.263 ал.2 във вр. с ал.1 от ГПК М. Т. Й., чрез пълномощника й адв.Г.М. от АК-Кюстендил е подала и насрещна въззивна жалба с вх.№3413/19.04.2022г. против същото решение №100 от 15.02.2022г. на Районен съд – Кюстендил по гр.д.№1832/2021г., в частите му, в които са определени времетраенето, периодите и начинът на осъществяването на режима на лични отношения на бащата Д. Е. П. с детето Б.Д. П.; дадено е разрешение без съгласието на бащата детето, придружено от майка си, да пътува извън пределите на РБългария единствено до две държави – Гърция и Румъния; отхвърлен е искът за издръжка в частите му за разликата над присъдения с решението размер от 230 лева месечно до предявения размер от 250 лева месечно за минало и бъдеще време, с оплакване за неправилност, поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост и искане за отмяна на решението в обжалваните части и постановяване на съдебен акт, с който да бъде присъден целият претендиран размер от 250 лева на месечна издръжка, даде разрешение то да пътува извън пределите на РБългария без съгласието на баща си, придружено от майка си във всички страни- членки на ЕС, Кралство Великобритания и съседните на РБългария държави: Северна Македония и Турция и да се измени определения с обжалваното решение режим на лични отношения на бащата с детето, като се предлага конкретен такъв, който да бъде определен.

Прави се оплакване, че съдът неправилно е определил размера на дължимата от бащата месечна издръжка на 230 лева, без да изложи доводи какъв следва да бъде общият размер на дължимата за детето такава, който следва да бъде съобразен с нуждите на детето и възможностите на родителите. Според въззивницата, детето се нуждае общо от поне 450 лева месечно, а участието на бащата в нея следва да бъде именно 250 лева, предвид полаганите от майката грижи и ниският размер на обезщетението по майчинство, което получава. По отношение на определения режим на лични контакти, се прави оплакване, че същият не кореспондира на най-добрия интерес на детето, неговата възраст и предполага резки промени за продължителни периоди от време, които биха могли да доведат до

непредвидими и непоправими последици, поради лишаването му от ежедневните майчини грижи. Счита се, че определеният режим е прекомерно разширен и би лишил майката от общуване с детето през почивните и празнични дни и летните месеци. Излагат се и съображения относно интереса на детето да пътува до държавите-членки на ЕС и Кралство Великобритания, като се изтъква наличието на механизми за защита от отвлечане.

В рамките на предоставения срок ответникът по насрещната въззивна жалба е подал отговор чрез адв.К., в който се изразява становище за неоснователност на жалбата и се моли оставянето ѝ без уважение. В частта относно издръжката се акцентира, че освен определената парична сума бащата престира и в натура като дава подаръци. Относно режима на лични отношения се изтъква, че бащата също е родител, който не следва да бъде лишаван от родителски грижи, тъй като това би довело до неоправдани негативни последици за физическото и емоционалното здраве на самото дете. Твърди се в отговора, че след постановяване на първоинстанционното решение майката всячески се стреми да ограничава контактите на бащата с детето, за което същият е сезирал многократно ДСП-Кюстендил. Това поведение на майката се счита за целенасочено да отдалечи детето от бащата, както и се изразява предположение, че Й. възнамерява да напусне страната с детето.

ОС-Кюстендил, след като се запозна с материалите по делото и горепосочените въззивни жалби и отговори, намери, че жалбите са допустими, като подадени в срок, от страни, които имат право на жалба и срещу подлежащ на въззивен контрол съдебен акт.

Преценката на събраните по делото доказателства, в това число и приобщените във въззивното производство, обуславя формиране на следните фактически изводи:

Страните М. Т. Й. и Д. Е. П. са родители на роденото на 19.08.2021г. дете Б.Д. П., с ЕГН *****, което към настоящия момент е на една година и половина. Детето е родено от фактическото съжителство на неговите родители, продължило около 2 години, през който период страните живеели в гр.С.З., където е постоянният адрес на бащата. Не е спорно, че около месец след раждането на детето – на 11.09.2021г., М. Й. напуснала съвместно обитаваното с П. жилище и заедно с детето се установила да живее при своите родители в гр.К.. Това фактическо положение продължава и към настоящия момент, като отношенията между родителите са влошени, недIALOGични и съпроводени със сезиране от страна и на двамата на различни институции, предимно във връзка с конфликти по повод контактите на бащата с детето и твърдения за опити за осуетяването им от страна на майката. В конфликта се включват и членовете на разширеното семейство.

От представени пред РС-Кюстендил доказателства е установено, че Д. П. работи в ОД на МВР-гр.С.З. и получава БТВ в размер на около 1 300 лева средно месечно.

Майката понастоящем –видно и от данните, съдържащи се в приетия от ОС-Кюстендил социален доклад – ползва отпуск по майчинство и получава обезщетение за отглеждане на дете до навършване на 2-годишна възраст, което за месец септември 2022г. е било в размер на 710.00 лева; депозирала е и заявление за получаване на месечни помощи по чл.7 от ЗСПД, като за месец септември 2022г. ѝ е била начислена сума в размер на 50.00 лева. Преди раждането на детето Й. е работила по трудови правоотношения, като е реализирала брутни месечни доходи от порядъка на около 980.00 лева. При изслушването ѝ от настоящия съд същата е заявила, че притежава средно специално образование ветеринарна медицина, но до момента не е практикувала по специалността.

От изготвения социален доклад от АСП, Дирекция «Социално подпомагане» - Кюстендил се установява, че социалните работници са констатирани, че детето няма специфични здравни и образователни потребности. Неговите нужди от храна, дрехи, обувки, играчки и консумативи, съобразно възрастта му, са задоволени. Здравните му потребности – също, като е осигурен личен лекар и редовни консултации при детски педиатър. Детето се отглежда в подходящи условия; жилището, което обитава с майката е собственост на нейните родители; същото е функционално обзаведено, отоплено, с добри хигиенно-битови

условия. Бащата притежава собствено жилище в гр.С.З., с предстоящо обзавеждане на една от стаите в него като детска.

Според социалните работници, и двамата родители демонстрират привързаност към сина си, но в конфликтите помежду им липсва ефективна комуникация по въпросите, свързани с детето, което сочи на липса на капацитет и възможности за намиране на конструктивни решения за справяне с проблемите и поставя детето в риск, включително от отчуждение спрямо бащата. И двамата родители са били консултирани относно предлаганите социални услуги в общността и са били насочени към ЦОП.

При изслушването на родителите всеки от тях споделя, че се чувства несигурен при общуването с другия по повод детето, притеснява се да не стане «жертва» на провокация и на проверка по поредна подадена срещу него жалба. Не е спорно помежду им, че след постановяване на първоинстанционното решение бащата ежесечно заплаща определената от КнРС издръжка. Майката твърди, че не създава пречки на бащата да се среща с детето, но той не е регулярен в посещенията си и общуванията му с детето са кратки. Бащата, от своя страна обяснява неголямата продължителност на срещите с напрежението, което възниква по време на същите, провокирано от Й., нейната майка или от присъствието на някое друго лице, което Й. води за свидетел при контактите. Оплаква се, че по време на срещите му с детето майката няма поведение, с което да способства за сближаването между него и малолетния, каквото намира за необходимо, предвид ниската възраст на детето и невъзможността същото да общува вербално.

Преценявайки установените по делото факти, настоящият състав на ОС-Кюстендил, намира от правна страна следното:

1. Относно валидността и допустимостта на първоинстанционното решение:

Въззивният съд, в съответствие с правомощията си по чл.269 от ГПК, извърши служебно проверка на валидността на решението и прецени допустимостта му, в обжалваните части, в резултат на която проверка намира, че решението на РС-Кюстендил представлява валиден, но отчасти недопустим съдебен акт.

Обжалваното решение, според въззивния съд, е недопустимо в частта, в която КнРС при определяне на режима на лични отношения на бащата с детето е задължил Д. П. независимо от определения режим да не възпрепятства присъствието на детето в дома на майката за целите денонощия на датите 04.09. и 01.02., които са рождените дни на бабата и дядото на детето по майчина линия, дори и в случаите, в които тези дати съвпадат с дни за контакти между него и детето. Решението в тази му част на практика цели да обезпечи контакта на детето с баба му и дядо му по майчина линия на техните лични празници, каквито са рождените им дни и е недопустимо, тъй като районният съд не е бил сезиран надлежно за произнасяне по такова искане. От една страна майката, като ищца в процеса, не е заявила своевременно претенция в тази насока, а от друга – дори да е имало такава претенция, майката не е активно процесуално легитимирана да я предяви, тъй като не е субект, комуто принадлежи претендираното право. Последното е регламентирано в чл.128 от СК и негови носители са именно бабата и дядото на детето, които *на свое самостоятелно основание* могат да поискат от районния съд да им определи мерки за лични отношения с детето, ако това е в негов интерес. От изложеното по-горе е ясно, че предмет на делото са спорове по чл.127 и чл.127а от СК, развиващи се между родителите на детето, а бабата и дядото не са страни по същото и не са сезирали съда с искане да бъде регламентирано правото им на лични отношения с детето въобще и в частност – на рождените им дни, определянето на които отношения да бъде противопоставено на единия или на двамата родители. С приложения от КнРС подход се е стигнало до недопустимо регламентиране на незааявени права на неучастващи по делото лица, поради което решението в тази му част следва да се обезсили.

2. Относно правилността на решението:

Според съда, решението в останалата обжалвана част е правилно в частите, в които съдът е: 1/ осъдил Д. Е. П. да заплаща на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, месечна издръжка в размер на 230.00 лева, считано от датата на депозиране на исковата молба – 17.09.2021г., до настъпването на основания, водещи до нейното изменяване или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка просрочена месечна вноска, платима до 5-о число на месеца, за който се дължи, като претенцията до пълния предявен размер от 250.00 лева месечно е оставил без уважение; 2/ осъдил е Д. Е. П. да заплати на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, издръжка за минало време за периода от 11.09.2021г. до 16.09.2021г., в общ размер на 46.00 лева, ведно със законната лихва от дата на депозиране на исковата молба в съда – 17.09.2021г., до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлил искането за разликата над уважения месечен размер на издръжката до претендираните 250 лева месечна издръжка; 3/ дал е разрешение, заместващо съгласието на бащата Д. Е. П. за издаване на паспорт за задгранично пътуване на сина му Б.Д. П., действаш чрез неговата майка М. Т. Й., както и 4/ е дал разрешение, заместващо съгласието на бащата, синът му Б.Д. П., с ЕГН *****, да пътува, придружаван от своята майка и законен представител – М. Т. Й., с ЕГН *****, извън пределите на Република България до Гърция и Румъния за срок от 5 години, без ограничение в броя на пътуванията в този период. В тези части въззивните жалби на страните се явяват неоснователни, а решението следва да се потвърди.

Въззивният съд намира, че обжалваният първоинстанционен акт е отчасти неправилен и подлежи на отмяна в частите, в които съдът е определил режима на лични отношения между бащата и детето, както и в частта, в която е отказал даване на разрешение детето да пътува до останалите поискани държави-членки на Европейския съюз, извън Гърция и Румъния, и до Обединено Кралство Великобритания, като в тези части решението следва да бъде отменено и бъде постановен акт по същество.

Разпоредбата на чл.127 ал.2 от СК предвижда възможност, в случаите, когато родителите не живеят заедно и не могат да постигнат споразумение при кого от тях да живее детето, кой да упражнява родителските права, личните отношения с детето и издръжката му, спорът да бъде разрешен от районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася по тези въпроси, прилагайки разпоредбите на чл.59 чл.142, чл.143 и чл.144 от СК. Предпоставките за произнасяне в случая несъмнено са налице - страните по делото са родители на малолетното дете Б., същите не живеят заедно и не могат да постигнат съгласие относно пълния обем на мерките за упражняване на родителските права. Спорът относно това, че родителските права по отношение на детето следва да се предоставят на майката, при която детето да живее, е разрешен от КНРС, съобразно заявената в този смисъл воля на родителите и решението в тази част не е обжалвано и е влязло в сила.

Относно режима на лични отношения между бащата и детето:

Въззивният съд счита, че определените от КНРС мерки на лични отношения следва да бъдат частично изменени, макар основните доводи, дали основание за определянето им да се споделят.

Детето Б. ще се намира под непосредствените грижи на майката, които са от съществена важност за правилното му развитие, предвид ниската му възраст. Същевременно е несъмнено, че връзката между бащата и детето следва да бъде изграждана (с оглед факта, че раздялата между родителите е настъпила много скоро след раждането на детето), поддържана и задълбочавана занапред, поради което и контактите между П. и сина му следва да бъдат максимално чест и продължителни, но при съобразяване на всички обстоятелства, установени по делото – ниската възраст на детето, недобре изградената все още комуникация с бащата, нуждата от поетапност при осъществяване на контактите и при отчитане нуждата да не бъде ощетявана и майката откъм общуване с детето си и през

почивните дни.

Семейният кодекс не определя интензитета на личните отношения и контакти. В това отношение е дадена свобода на съда да преценява конкретните обстоятелства, разбира се ръководейки се изцяло от интереса на детето. Чрез режима на лични отношения трябва да се постигне възможност детето да расте и да се развива под грижата и с подкрепата и на двамата родители. Право на всяко дете, а и негова естествена потребност, е да общува с двамата си родители. По тази причина, по начало мерките за лични отношения, с оглед конкретните обстоятелства, следва да предоставят по-широка възможност за общуване и осъществяване на пълноценни отношения между детето и родителя, на когото не е предоставено упражняването на родителските права. Независимо от последното, двамата родители са равнопоставени, като всеки един от тях има собствена роля и значение за формиране и подпомагане развитието на детето.

Имайки предвид всички обстоятелства по делото, фактът, че за бащата няма данни, компроментиращи родителския му капацитет, местоживеенето на страните в различни населени места, относително отдалечени едно от друго, и най-вече, ръководен от изключителния интерес на детето, настоящият състав намира за подходящ следния режим на лични контакти на бащата с детето:

Въззивният съд счита, че КнРС с основание е диференцирал режима на лични отношения до и след навършване на 3-годишна възраст на детето, като е постановил, че докато Б. стане на 3 години срещите между него и баща му следва да се осъществяват на територията на гр.Кюстендил, в присъствието на майката, в нейния дом или в близост до него. Това е необходимо, за да може майката със сигурността и спокойствието, което нейното присъствие ще създава у детето, а и активно поведение в тази посока, да спомогне за създаване и заздравяване на връзката с бащата, без детето да се травмира, поради отсъствието ѝ.

Районният съд е определил контактите да се осъществяват всяка първа, втора и четвърта събота и неделя от месеца от 16 часа до 19 часа всеки от дните.

Всеки от родителите обжалва решението в тази му част, като бащата счита, че часовият диапазон е неподходящ, предлагайки да се определи такъв за времето от 11.00 часа до 14.00 часа, с оглед обстоятелството, че пътува от и до гр.С.З., а майката го намира за разширен и желае да бъде стеснен до всяка първа и четвърта събота от месеца за времето от 17.00 часа до 19.00 часа в близост до дома на майката.

Настоящият състав намира, че определеният от районния съд режим до навършване на тригодишна възраст на детето се нуждае от корекция единствено относно съботните и неделните дни, в които да се осъществяват контактите, като това да се случва всяка първа и трета събота и неделя от месеца, като продължителността и часовият диапазон не бъдат променяни спрямо определеното от КнРС. Срещите на бащата с детето през два от уикендите в месеца, ще предостави възможност и на майката през останалите два (по общо правило) уикенда да прекарва време с детето си, от което същата не следва да бъде лишавана, независимо, че към настоящия момент ползва отпуск за отглеждане на малко дете. Подобна честота, според съда, и в случай, че контактите се осъществяват пълноценно, би била достатъчна, за да се изгради връзка между бащата и детето. Що се отнася до часовия диапазон, определен от районния съд, настоящият такъв счита същият за максимално подходящ, като съобразява интереса на детето, който е от приоритетно значение. Необходимостта на бащата да пътува от гр.С.З. до гр.К. и обратно, за да се среща с детето, е установена по делото, но с оглед възрастта на Б., всеки друг часови период, извън времето от 16 часа до 19 часа, би се оказал неподходящ, тъй като би обхванал време за хранене и сън на детето, включително и предложението от въззивника П. период от 11.00 до 14.00 часа, който несъмнено включва времето за обяд на детето и за следобеден сън. Последното обстоятелство би се оказало пречка за пълноценна среща между бащата и детето.

Така, за периода до навършване на 3-годишна възраст, бащата Д. П. ще има право на лични отношения с детето всяка първа и трета събота и неделя от месеца за времето от 16 до 19 часа всеки от дните, в присъствието на майката в нейния дом или в близост до него.

Според въззивния съд, след навършване на тригодишна възраст на детето е необходимо да бъде определен режим на лични отношения, който да осъществи плавен преход и период на адаптация от тричасовите срещи в присъствието на майката към режим, при който бащата и детето ще общуват самостоятелно, максимално пълноценно и продължително. Определеният от районния съд режим на лични контакти между бащата и детето до и след навършване на 3 години съдържа много рязка промяна в начина, по който те да общуват помежду си, което би създавало предпоставки за дискомфорт и напрежение у детето, а – може да се предполага - и между самите родители. Воден от разбирането, че интересът на малолетния изисква преходът в режимите на общуване да е постепенен и поетапен, съдът счита, че за период от 3 месеца след като Б. навърши три години, ще следва бащата да може да общува с него всяка първа, трета и пета (когато има такива) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа до 19.00 часа всеки от дните на територията на грК. или близките околности, без присъствието на майката.

След изтичане на три месеца след навършване на тригодишна възраст на детето, бащата ще може да взема сина си всяка първа, трета и пета (когато има такива) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа на съботния ден до 19.00 часа на неделния ден, с преспиване, както и 30 последователни календарни дни през лятото /юни, юли или август/, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката, ако ползва такъв за съответната година, като майката бъде задължена до 30 април да уведоми бащата кога ще ползва отпуска си, в противен случай той да определи летния период, в който ще вземе детето и да уведоми за това майката до 31 май на съответната година.

Според приложимия и в хипотезите на чл.127 ал.2 от СК, чл.59 ал.3 от същия, определянето на режима на личните отношения между родителите и децата включва определяне на период или на дни, в които родителят може да вижда и взема децата, включително през училищните ваканции, официалните празници и личните празници на детето, както и по друго време. В приложение на посочената норма, на Д. П. ще бъде предоставена възможност, след навършване на три години на детето, същият да общува с него на рождения му ден – 19.08., през всяка четна година, за времето от 10.00 часа до 19.00 часа.

Бащата ще има право на лични отношения с детето и както следва: по Коледните празници на всяка нечетна година, като взема детето в 18.00 часа на 23 декември до 19.00 часа на 26 декември; на Новогодишните празници през всяка четна година, като взема детето в 18.00 часа на 30 декември до 19.00 часа на 2 януари; по Великденските празници /петък, събота, неделя и понеделник/ на всяка четна година от 10.00 часа на първия ден /петък/ до 18.00 часа на последния ден /понеделник/.

Нормата на чл.59 ал.3 от СК предписва определяне на режим на лични отношения и през училищните ваканции на детето, но съдът намира за нужно да отбележи, че този въпрос в случая не стои, както предвид факта, че Б. не е в училищна възраст, така и с оглед обстоятелството, че горният режим всъщност би обхванал време от зимната, пролетната и лятната училищни ваканции.

Районният съд е регламентирал контакти на бащата с детето и в дни на национални и официални празници, като Трети март, Гергьовден, Денят на съединението, Денят на независимостта, Първи май, Двадесет и четвърти май. Въззивният съд счита, че подобен регламент в случая не е необходим и не би бил в интерес на детето, тъй като разстоянието между местоживеенето на бащата и това на детето е голямо и за общуване в рамките на един ден, детето ще следва да пътува няколко часа в едната и няколко часа в другата посока.

При така изложеното, решението на КнРС в частта относно определения режим на

лични отношения между бащата и детето след навършване на тригодишна възраст следва да бъде отменено и бъде определен следният такъв: през първите 3 месеца след като Б. навърши три години, бащата ще може да общува с него всяка първа, трета и пета (когато има такава) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа до 19.00 часа всеки от дните на територията на грК. или близките околности, без присъствието на майката. След изтичане на тези три месеца бащата ще има правото да взема детето всяка първа, трета и пета (когато има такива) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа на съботния ден до 19.00 часа на неделния ден, с преспиване, както и 30 последователни календарни дни през лятото /юни, юли или август/, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката, ако ползва такъв за съответната година, като майката бъде задължена до 30 април да уведоми бащата кога ще ползва отпуска си, в противен случай той да определи летния период, в който ще вземе детето и да уведоми за това писмено майката до 31 май на съответната година. Също така бащата ще има право на лични отношения с детето на рождения му ден – 19.08., през всяка нечетна година, като го взема за времето от 10.00 часа до 19.00 часа. Бащата ще има право на лични отношения с Б. и както следва: по Коледните празници на всяка нечетна година, като взема детето в 18.00 часа на 23 декември до 19.00 часа на 26 декември; на Новогодишните празници през всяка четна година, като взема детето в 18.00 часа на 30 декември до 19.00 часа на 2 януари; по Великденските празници /петък, събота, неделя и понеделник/ на всяка четна година от 10.00 часа на първия ден /петък/ до 18.00 часа на последния ден /понеделник/. Взимането и връщането на детето да става от и до дома на майката.

Потребно е да се отбележи, че майката ще следва да прояви нужната отговорност и да се ангажира да осъществява необходимото възпитателско въздействие спрямо детето и да оказва дължимото съдействие на бащата за пълноценното осъществяване на личните контакти.

Относно издръжката:

Ищцата М.Й. е претендирала присъждане на текуща месечна издръжка за малолетното дете в размер на 250.00 лева, считано от 11.09.2021г. до настъпване на обстоятелства за изменение или прекратяване на издръжката, ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска до изплащането ѝ. Исковата молба е била подадена на 17.09.2021г., следователно част от исковия период включва и такъв преди предявяване на иска, т.е. претендирана е и издръжка за минало време за периода от 11.09.2021г. до 16.09.2021г., включително. Районният съд е дал правилна правна квалификация на исковите претенции като такива по чл.143 и чл.149 от СК. Обявил е за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че считано от 11.09.2021г. бащата не е давал издръжка за детето.

Оспорена с подадената от М. Й. насрещна въззивна жалба е правилността на преценката на районния съд относно размера на дължимата от ответника за детето месечна издръжка, като се счита, че съдът е определил издръжката в занижен спрямо действителните нужди на детето размер от по 230 лева месечно, наместо от по 250.00 лева месечно.

Въззивният съд не намира основания да не сподели застъпените от КнРС доводи, обусловили извода му за конкретния размер на дължимата издръжка за детето и счита, че при установените данни по делото преценката на съда е правилна, а размер на издръжката от по 230 лева месечно – съответен на нуждите на детето и възможностите на неотглеждания го родител да дава издръжка.

Споделят се съжденията на КнРС относно елементите на фактическия състав за уважаване на иска за присъждане на текуща издръжка. С основание е прието, че родителите дължат издръжка на своето ненавършило пълнолетие дете, с оглед приложимата разпоредба на чл.143 ал.2 от СК. Следва да се сподели и извода, че доколкото в конкретния случай родителите на детето не живеят заедно от 11.09.2021г. и за същото се грижи неговата майка, то бащата е длъжен да заплаща парична издръжка за детето ежемесечно.

Относно размера на издръжката, приложение намира разпоредбата на чл.142 от СК, според която същият се определя според нуждите на детето и възможностите на родителя, при минималната издръжка на едно дете в размер на една четвърт от минималната работна заплата за страната, което в случая ще рече 177.50 лева, при МРЗ за 2021г. в размер на 710.00 лева. След постановяване на решението, считано от 01.01.2022г. МРЗ е в размер на 780.00 лева, а 1/4 от този размер възлиза на 195.00 лева.

Районният съд правилно е определил, че дължимия от П. размер на месечна издръжка следва да възлиза на 230.00 лева, включително и за миналия период, обхващащ няколко дни преди предявяване на иска, като е изложил конкретни доводи относно паричния еквивалент на месечните нужди на детето и на доходите на бащата.

Нуждите на детето следва да се преценяват в конкретния случай преди всичко, с оглед неговата възраст, която към настоящия момент е почти 1 година и 6 месеца, тъй като липсват данни за наличие на специфични здравословни или други потребности на малолетния. С оглед възрастта на детето – такава на динамично физическо и психическо развитие – и нуждата му от дрехи, памперси, храна, играчки, то средствата, които са необходими за задоволяване на базовите му потребности, възлизат на около 400.00 лева.

Възможностите на родителите да дават издръжка зависят основно от техните доходи, но и от квалификацията, образованието, здравословното им състояние. Предвид обстоятелството, че бащата получава БТВ, което надхвърля по размер сумата за месечно обезщетение, получавана от майката, а и с оглед факта, че последната е поела и непосредствените грижи по отглеждането и възпитанието на детето, то паричното участие на бащата в дължимата за детето издръжка следва да има превес пред това на майката и въззивният съд счита, че П. следва да заплаща издръжка за сина си именно в размер на по 230 лева месечно, считано от 17.09.2021г. до настъпване на основания за изменение или прекратяване на издръжката. За миналия период, т.е. за времето от 11.09.2021г. до 16.09.2021г. включително, дължимата издръжка съответства на определената от КнРС сума, а именно 46.00 лева.

В контекста на изложеното, решението в частта, в която са отхвърлени исквете за присъждане на месечна издръжка за разликата над 230 лева до претендираните 250.00 лева месечно, в това число и за минал период следва да се потвърди.

Относно исквете по чл.127а от СК:

Решението, в частта, в която съдът е дал разрешение, заместващо съгласието на бащата за издаване на паспорт за задгранично пътуване на детето е правилно и следва да се потвърди. Правилно е решението и в частта, в която съдът е дал разрешение детето да пътува в чужбина до Гърция и Румъния за срок от 5 години без ограничение в броя на пътуванията в този период, без съгласието на бащата, придружавано от своята майка, но актът на КнРС е неправилен, в частта, в която е отказано даване на разрешение детето да пътува до останалите държави-членки на ЕС и до Обединено Кралство Великобритания в рамките на същия период, поради което в тази част подлежи на отмяна, като въззивният съд ще даде разрешение детето да пътува, с цел туризъм и почивка и до останалите държави – членки на ЕС и Обединено Кралство Великобритания за период от 5 години без съгласието на бащата, придружавано от майката. В тези части въззивната жалба на Д.П. се явява неоснователна, съответно – основателна е подадената от М.Й. насрещна въззивна жалба. Съображения:

По отношение на искането за даване на разрешение за издаване на паспорт на детето, без съгласието на бащата:

Искането е такова по чл.127а от СК във вр. с чл.45 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД) и цели разрешаване издаването на паспорт на малолетното дете, без съгласието на бащата. Това искане правилно е било намерено за основателно.

Според чл.38 ал.1 т.3 от ЗБЛД, за преминаване на държавната граница и пребиваване в чужбина на лица, които пътуват в чужбина от Министерството на вътрешните работи се издава паспорт.

Съгласно чл.45 от с.з., заявлението за издаване на паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни лица се подава лично и от техните родители, настойници или попечители. Това са лицата, които следва и да получат издадения паспорт или заместващ го документ.

Явно е, че за да може детето, при определени обстоятелства да напусне страната, същото следва да притежава издаден от компетентния орган паспорт. При това положение, доколкото бащата не желае да прояви активност и между родителите има разногласие по този въпрос, което те не могат да преодолеят, искането е допустимо, а преценено по същество – е и основателно, тъй като в интерес на детето е да се снабди с паспорт за задгранично пътуване. Преценката на РС-Кюстендил е смислено и юридически аргументирана и се споделя от въззивния съд. Снабдяването с паспорт е съществена предпоставка за упражняване на гарантираното от Конституцията на РБ и международните актове право на детето на свободно придвижване.

По отношение на искането за даване на разрешение детето да пътува в чужбина, без съгласието на бащата – такова по чл.127а от СК във вр. с чл.76 ал.1 т.9 от ЗБЛД:

В чл.76 ал.1 т.9 от ЗБЛД се сочи, че може да не се разреши напускане на страната на малолетни и непълнолетни, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители, както и, че при разногласие между родителите, спорът се решава по реда на чл.127а от СК.

В конкретния случай е налице такъв спор между родителите на малолетния Б. П.. Майката заявява волята си да може да води детето на туристически пътувания извън страната – в държави – членки на ЕС и Великобритания, а бащата възразява да дава съгласие синът му да пътува, поддържайки наличие на опасност майката с детето да се установи в чужбина, с което да препятства възможността на бащата да общува с детето.

Несъмнено е, че за да се прецени основателността на искането, трябва да се изхожда преди всичко от интереса на детето, като при това съдът е длъжен да се съобрази със задължителната съдебна практика по въпроса, съдържаща се в Тълкувателно решение №1 от 03.07.2017г. на ВКС по тълк.д.№1/2016г., ОСГК, според т.1 от което съдът може да разреши по реда на чл.127а от СК пътуването на ненавършило пълнолетие дете в чужбина без съгласието на единия родител само за пътувания в определен период от време и/или до определени държави, респ. държави, чийто кръг е определяем.

По делото е установено, че от около 1 година и 5 месеца родителите на малолетния не живеят заедно, като детето се отглежда от майката в грК.. От социалния доклад се установява, че майката не работи, отглежда детето и разчита на помощта и подкрепата на родителите си. При данните по делото не може да се обоснове извод, че разрешаване на пътуване на малолетното дете до туристическа дестинация с цел почивка би могло да е в разрез с неговите интереси или би накърнило по някакъв начин правата на П., като родител. Липсва основание да се счете, че майката би извела детето трайно от страната и би се установила с него в друга държава, или би пребивавала с него в чужбина за дълъг период от време, така, че да се стигне до промяна на средата му на живот, засягане правото му на образование и адекватна медицинска грижа. Напротив, налице са данни, че майката е трайно установена в България, разчита на помощта на родителите си, няма никаква обвързаност с друга държава и не може да се приеме, че съществува вероятност да напусне сигурната среда, в която се намира и заедно с невръстното дете да се установи другаде. При тези доводи, настоящият съд достига до извод, че КнРС правилно е дал разрешение детето да пътува без съгласието на бащата до държавите Гърция и Румъния за период от 5 години, придружавано от майката, но неправилно е отказал да разреши пътувания до останалите

държави – членки на ЕС и до Обединено Кралство Великобритания. Подобно ограничаване не намира опора нито в закона, нито в данните по делото. Действително, детето е на ниска възраст, но разрешението касае петгодишен период и преценката изисква съобразяване на това обстоятелство. Неправилно, според въззивния съд, в обжалваното решение е отречена възможността детето да се обогати културно, чрез извършване на поисканите пътувания, тъй като не е непременно необходимо пътуванията с цел почивка и туризъм да са целево ориентирани в тази посока.

Предвид посоченото, съдът ще отмени обжалваното решение, в частта, в която съдът е отказал да даде разрешение детето да пътува без съгласието на бащата до останалите държави-членки на ЕС и Великобритания, като разреши такива пътувания. Според настоящия съд, същите биха били в интерес на детето, биха допринесли за пълноценното му развитие, още повече, че пътуванията в чужбина ще са ограничени със срок и до определяем кръг държави, които не може да се приеме, че представляват опасни места (не са райони на размирици, природни бедствия и т.н.). Същевременно, противопоставянето на бащата не е свързано с никакви конкретни рационални доводи, в посока, че исканите пътувания биха били в разрез с правата и интересите на детето, а по-скоро произтичат от нагласите му към другия родител.

Що се касае до искането, формулирано във въззивната жалба за даване на разрешение детето да пътува и до Република Северна Македония и до Турция, трябва да се има предвид, че подобно искане не е било надлежно въведено като предмет на делото. Същото не е заявено с исковата молба; в хода на производството не е било поискано изменение на иска и закономерно – съдът не се е произнесъл в обжалваното решение. Процесуално некоректно би било разширяване на предмета на произнасяне, сторено за пръв път с решението по съществен въззивен контрол.

Относно разноските:

Независимо от частичната отмяна на решението в някои негови части, въззивният съд счита, че не се следва ревизиране на първоинстанционното решение в частта за разноските, тъй като същите се явяват правилно разпределени, с оглед съотношението между заявени и уважени/отхвърлени претенции.

С оглед неоснователността на подадената от П. въззивна жалба, на същия не се следват разноски.

С оглед частичната основателност на въззивната жалба, подадена от Й., на същата се следва заплащане на част от сторените разноски пред въззивната инстанция, които са в общ размер на 625.00 лева, а именно сумата от 312.50 лева.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №100 от 15.02.2022г. на Районен съд – Кюстендил, постановено по гр.д.№1832/2021г. по описа на същия съд, **в частта**, в която съдът при определяне на режима на лични отношения на бащата Д. Е. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес в *****, с детето Б.Д. П., с ЕГН ***** е задължил Д. Е. П. независимо от определения режим да не възпрепятства присъствието на детето в дома на майката за целите денонощия на датите 04.09. и 01.02., които са рождените дни на бабата и дядото на детето по майчина линия, дори и в случаите, в които тези дати съвпадат с дни за контакти между него и детето.

ОТМЕНЯ решение №100 от 15.02.2022г. на Районен съд – Кюстендил, постановено по гр.д.№1832/2021г. по описа на същия съд, **в частите**, в които: **1/** съдът е определил режим на лични отношения на бащата Д. Е. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес в *****, с детето Б.Д. П., с ЕГН *****, както и **2/** е отказал да даде разрешение, заместващо съгласието на бащата, детето Б.Д. П. да пътува до държави-членки на ЕС, изключая Гърция и Румъния, и до Обединено Кралство Великобритания, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОПРЕДЕЛЯ режим на лични отношения на бащата Д. Е. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес в *****, с детето Б.Д. П., с ЕГН *****, както следва:

1/ до навършване на тригодишна възраст на детето бащата ще има право на лични отношения с детето всяка първа и трета събота и неделя от месеца за времето от 16 до 19 часа всеки от дните, в присъствието на майката в нейния дом или в близост до него;

2/ през първите три месеца след като детето навърши три години, бащата ще има право на лични отношения с детето всяка първа, трета и пета (когато има такива) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа до 19.00 часа всеки от дните на територията на гр.К. или близките околности, без присъствието на майката;

3/ след изтичане на първите три месеца от навършване на три години на детето, бащата ще има право на лични отношения с него:

- всяка първа, трета и пета (когато има такива) събота и неделя от месеца за времето от 10.00 часа на съботния ден до 19.00 часа на неделния ден, с преспиване при бащата;

- 30 (тридесет) последователни календарни дни през лятото /юни, юли или август/, несъвпадащи с платения годишен отпуск на майката, ако ползва такъв за съответната година, като майката е длъжна до 30 април да уведоми бащата кога ще ползва отпуска си, в противен случай той ще определи летния период, в който ще вземе детето, като е длъжен да уведоми за това майката до 31 май на съответната година;

- на рождения ден на детето – 19.08. (деветнадесети август), през всяка четна година, като го взема за времето от 10.00 часа до 19.00 часа;

- по Коледните празници на всяка нечетна година, като взема детето от 18.00 часа на 23 декември до 19.00 часа на 26 декември; на Новогодишните празници през всяка четна година, като взема детето от 18.00 часа на 30 декември до 19.00 часа на 2 януари; по Великденските празници /петък, събота, неделя и понеделник/ на всяка четна година от 10.00 часа на първия ден /петък/ до 18.00 часа на последния ден /понеделник/.

Взимането и връщането на детето да става от и до дома на майката.

ДАВА РАЗРЕШЕНИЕ, заместващо съгласието на бащата Д. Е. П. с ЕГН *****, синът му Б.Д. П., с ЕГН *****, да пътува, придружаван от своята майка М. Т. Й., с ЕГН *****, извън пределите на Република България до всички държави-членки на Европейския съюз и до Обединено Кралство Великобритания за срок от 5 години, считано от влизане на решението в сила, без ограничение в броя на пътуванията в този период.

ПОТВЪРЖДАВА решение №100 от 15.02.2022г. на Районен съд – Кюстендил, постановено по гр.д.№1832/2021г. по описа на същия съд, **в частите**, в които: **1/** Д. Е. П. е осъден да заплаща на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, месечна издръжка в размер на 230.00 лева, считано от датата на депозиране на исковата молба – 17.09.2021г., до настъпването на основания, водещи до

нейното изменяване или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка просрочена месечна вноска, платима до 5-о число на месеца, за който се дължи; **2/** е оставена без уважение претенцията за присъждане на издръжка за разликата над 230 лева месечно до пълния предявен размер от 250.00 лева месечно; **3/** Д. Е. П. е осъден да заплати на малолетното си дете Б.Д. П., с ЕГН *****, чрез неговата майка М. Т. Й., с ЕГН *****, издръжка за минало време за периода от 11.09.2021г. до 16.09.2021г., в общ размер на 46.00 лева, ведно със законната лихва от дата на депозиране на исковата молба в съда – 17.09.2021г., до окончателното изплащане на сумата; **4/** отхвърлен е искът за присъждане на издръжка за минало време за разликата над уважения месечен размер на издръжката от 230.00 лева месечно до претендираните 250 лева месечна издръжка; **5/** е дадено разрешение, заместващо съгласието на бащата Д. Е. П., за издаване на паспорт за задгранично пътуване на сина му Б.Д. П., действащ чрез неговата майка М. Т. Й., както и **6/** е дадено разрешение, заместващо съгласието на бащата, синът му Б.Д. П., с ЕГН *****, да пътува, придружаван от своята майка и законен представител – М. Т. Й., с ЕГН *****, извън пределите на Република България до Гърция и Румъния за срок от 5 години, без ограничение в броя на пътуванията в този период.

В останалата част решението не е обжалвано и е влязло в сила.

О С Ъ Ж Д А Д. Е. П. с ЕГН *****, с постоянен адрес в *****, да заплати на М. Т. Й., с ЕГН *****, с адрес в грК., ***** сумата от **312.50 лева** (триста и дванадесет лева и петдесет стотинки), представляваща сторени разноси във въззивната инстанция.

Решението, в частта относно определения режим на лични отношения, може да се обжалва с касационна жалба пред ВКС на РБ в 1-месечен срок, считано от датата на получаване на препис. В останалите части, на основание чл.280 ал.3 т.2 от ГПК, решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____